18-te Jahrgang Nr. 41. Jüdische Pester Zeitung. Montag, 5. April 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden Oestr. W.
Halbjährig 4 Gulden Oestr. W.
Vierteljährig 2 Gulden Oestr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljahr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטלעך דריימאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמינים-
טראַציאָן befinden sich:
בודאַפּעסט
האַכשטראַסע נומ. 1.
פּראַנומעראַציאָנס-פּרייס:
פיר אָסטערייך-אונגאַרן
גאַנציאָהריג 8 גולדן אָסטר. וו.
האַלבייאָהריג 4 גולדן אָסטר. וו.
ווירטעליאָהריג 2 גולדן אָסטר. וו.
פיר'ס אויסלאַנד
גאַנציאָהריג 9 גולד. — קר. ה. וו.
האַלבייאָהריג 4 גולד. 50 קר. ה. וו.
ווירטעליאָהריג 2 גולד. 25 קר. ה. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערדען יעדען טאָג אָנגענומען.
אַנאָנסען ווערדען
נאָך אויפליגענדעם טאַריף בערעכנעט.

1886 41. אָכטצעהנטער יאָהרגאַנג נר. Erscheint wöchentlich dreimal. בודאַפּעסט, מאָנטאָג, דען 5 אַפּריל 1886.

ריסטיטש אונד נאַראָטאַנו.

דער ריסטיטש דעם אונגערן מאַגאַרישן פּרייזלעכען מיניסטעריאַלס נאַראָטשאַנו, היא עריינגעגען דעם ריסטיקפּרייזלעכען מיניסטער ריסטיטש אונד ווערען דער רוק טיטש דיזעזעס לעמעטערען מיניסטעריאַלס אונד ע גרלוד אַרם עגרעכטיגעס דעריטאַט היא ווערדענגענג דעס אלטען מיניסטעריאַלס אונד דאס אלדעם אים רוהיג פאַן פיר מאַנען, דאס איט זעכסס פיר היא בעגלאַראַר עשטאַרקע עפיזאַם פיל.

נאַראָטשאַנו, אין מאַנן פאַן עלטעגען קאַראַקטערא אונגשאַפטען, דער איינציג סערביטש שטאַאַטסמאַנן, דער דאס אַלטסטע פּערטרעטען דעס קאַנגעס מילאַן בעזיטצעס, אונד דער היא איינע רוהיגע מיטע פאַרטרעטונג: דאס פּרייזישאַפטסגעדענקען עטוישען סערבען אונד אונגאַרן אונד אונגערן מאַגאַרישע אונד אונגאַרישע אונד אַלטע אונד נייע, אונד דאס אַלטע אונד נייע אונד אַלטע אונד נייע אונד אַלטע אונד נייע אונד

איך פערשענקע!

אן ערעמאנן דער דאזיגן שריפט, זא דאנגע דער פארראט רייכט

זעכס שטיקס עסלאפעל

אין עכטעס פאנגיק מיט לבע, ווערכעס אונטער גאראנטע עיין בליבס
יא עכטעס 18לאטיגעס זילבער.

פאן דער גראסטן אונד איינציגן פאבריק, ווערלד דאס פאנקס־זילבער ערפינדונג,
וואורדע אזר אין אינטערעסס דער פערבריטונג דיזער אנזטאנדאיגן עסעפנדונג, מיט דעם
אלליינפערקויפ בעפרידיגט, אונד ערהעלט אינזיכט נאכפאהנדלונג איפטראג.

ערעמאנן, ווערלבער איינע בעשטעלונג אין 12 שטיקן מעסער אונד גאבעלן אין
פינסטעס פאנקס־זילבער בעשטעלדלס, ערהאלט גאנץ אומזאנסט אינע ערע ראזיפנאהמונג
דיא דאזו גיהאריגן עכטן שטיקן מיט דיזיפבלונגען עסטראפעלה, ג ע ש ע נ ק ט.

דאס פאנקס־זילבער איז אינע אינטערגאן דעס יכטן זילבערס, אונד דאס איינגעג
אין דער וועלט עקסטרעמגע מעסטע, וועלכעס איך נאך 50 יאהרינגס געבריכט, עפענגא
יינס בליבס, יא עכטעס 18לאטיגעס זילבער. דאס פאנקס־זילבער איז טראגען דיגעס ענגאדס
מולליגען פייגיגס, בעסער אונד פיאלטשער אלס דאס עכטע זילבער. דא עס פאן קיינער דיזיג
אנגעגריפפען ווירד.

אין פאלגע דיזער עמפיגנטן דויערהאפטיגקייט פערגעכט דיא אין וואלכעס עסעצונ איך
קונד אונד קונדשאפט.

ערמלאדונג.

איך נעמע ערגעס איך גאר יאהרען אפארט דאס יעדיר פרוקיגע, וועלכן
דיא עסעצונג ענטאלט שטארקן אייער נעמע. ווערדען אפלעגן, וועלכעס דאנן
וועלכן דיא עסעצונג שאן נעפרוקט זינד.

דיא 12 שטיקה מעסער אונד גאבעלן מיט עכטעס פאנקס־זילבער, ווערדען גגעגן
נאכנאהמע פאן פל. 8.75 פערזענדעט אונד עכטע שטיקה שיינדע פאנקס־זילבער עסעלבעס,
גאנץ אומזאנסט בייגעפאקט.

אינגע אונד אדרען פיר גאנץ אסטערייך־אונגארן ווירד דאס גראסטע

פערזאנדט־געשאפט אין ווין,

שטארק בלייסינגגאסע נר. 24.

אדרעסע:

Versendt-Geschäft

Wien. Stadt, Christinengasse Nr. 2 Z

קיינע אונטערפלוידער,
זאנדערן יאהרהאפט עכטע
רייכענבערגער שאפוואלל־
הערדען־אנצוגע
מיט־ערזינג שטאפפען, גערזינגגע קוארטל,
מאנט, בלוזלן, האלטבאר!
עכטע ריינע שאפוואלל־שטאפפע
איך
ראקקן דאזע אונד גילעט
נור 4 פל.
הינטיבענד וועלכעס פיר דיא גראסטע
שטאטיר.
אין פאלגע איינגעבאנגגע אלגיכשטע,
פטרייקע דאס דיא פאבריק אלגע אלגיכשטן
נאנזיכט איינגעשטעלט אונד פערקויפט דיע
נאנזען אפרטאפ אים דען בלאפפען, ווערדע
דעם ראפפראזענטאנטן דיא הערן ווערדמאן
שנעלבסטעס ווינען בעזאנדע איינקאנטן זאלל.
דיא זאלבע
יאהרע הינדורך
אונפערוויסטלעס
קלידונגס־שאפפען נע מערד צו האבען
דען ווערדען. 1. קוארטאט איך איינען
נאנזען אנצוג נור 4 פל — 2. קוארטאט
פיר איינען נאנזען אנצוג האבפרים א
נור 6 פל. מיסטער קאנזען פאן דען קו־
פאנס גיבט מערד אבזוגגעשטיס ווייל
דען, בעשטעלט דאהער יעדער נור נאך
אנגאבע דער פארבען, בלוא, בריין,
גרוא, מערלוט, קאא, דראב, שוארץ
אלזו אונד געטאפלטעס מיסטער.
פערזענדונג פיר נאכנאהמע דורך דעפעשס
Reichenberger Schafwollwaaren-Depot,
WIEN, I. Pestalozzigasse Nr. 1 Z.

פאסט אומזאנסט!

ווענן איך פאלגענדע מיינגס ווי 12 אדרען בע־
שטעלטיגן יאהרלינגס פערזענדע איך
נאכפאהנדלונג
פרייא געשטעלט
דורכן אסטאם בעגעס עקקען
אום דען אין דער געשאפטסוערט נאך גיע
דאנגענדגען שפאנסערין פאן
דאס פאר fl. 16.50
ארגל ווענן דיעזערבע איינגעבן פערלאנגט ווירד,
דען, זא פערזענדע איך דיא דעקקען איך
איינצעלען פיר שטיקן אים פל. 4.50
דיעזע הערלינגען ווירגן־אזאראס בעשטעקקען, ווער
אין דען פאבעשאפלעסען פאבען, אין־אזאראס, אזאר־
אזאר, אפלקאפטען בריעפ, דיעזע נאם אונד
לאנג, ווענן פיר דיא אלזעלגאפטען בעשטען, ווער
מיט פינסטער נאטטא, דיקן אנגשטעפפס אונד בול־
דען דארוך אין וואהרעס קאפטאל פיר יעדע אזר
מיליע, ווענן דיא, פיינהרטל דעזע, בעדענקען, דאס
איינע נעוואגליגע אזאר־ערקען מעהר אפטעס, אלס
איך פיר דיעזע האבפרינגען, נעטטע בעפען ווידעג,
אזאראס־בעטטערקקען פערלאנגט, זא ווערדען דיא
וואהל אין אזהרעס אינטערעסס האנדלן, ווענן דיא
זא שנעלל אלס מאגלך בעשטעלדלס, דא דער אזאר־
אזאה אזאס פערגריפפען דן דריפפע. וויישרע האבע
איך נאך איינע אזאר־אזאר פאן 1000 פרן אבגעשטעפפ־
טען דיעזע גראפען אונד בריעפען בעטטע בעטטע־
דעקקען אזאראהמע, ווענן איך אין ווענן רוהם
מאנגעלס פער פאאר אים פל. 6.50 אלאנגע דער
פאראזאט דיבע פערזענדע.

אין דיא קו. אפטערייך־אונגארישע פראיינגען
ווערדען דיעזע דעקקען, הוך קו. קאפטאנאמאט
אזער אזאראנטיגונג דעם בעזאראגע. פערזענדע
הוך דעבעשס עקפאלט־אזאנטיגן
„צום ווענן נאטטעס".
WIEN, I., Kolowratring Nr. 9/Z

איך פערשענקע!

אן ערעמאנן דער דאזיגן שריפט, זא דאנגע דער פארראט רייכט

זעכס שטיקס עסלאפעל

אין עכטעס פאנגיק מיט לבע, ווערכעס אונטער גאראנטע עיין בליבס
יא עכטעס 18לאטיגעס זילבער.

פאן דער גראסטן אונד איינציגן פאבריק, ווערלד דאס פאנקס־זילבער ערפינדונג,
וואורדע אזר אין אינטערעסס דער פערבריטונג דיזער אנזטאנדאיגן עסעפנדונג, מיט דעם
אלליינפערקויפ בעפרידיגט, אונד ערהעלט אינזיכט נאכפאהנדלונג איפטראג.

ערעמאנן, ווערלבער איינע בעשטעלונג אין 12 שטיקן מעסער אונד גאבעלן אין
פינסטעס פאנקס־זילבער בעשטעלדלס, ערהאלט גאנץ אומזאנסט אינע ערע ראזיפנאהמונג
דיא דאזו גיהאריגן עכטן שטיקן מיט דיזיפבלונגען עסטראפעלה, ג ע ש ע נ ק ט.

דאס פאנקס־זילבער איז אינע אינטערגאן דעס יכטן זילבערס, אונד דאס איינגעג
אין דער וועלט עקסטרעמגע מעסטע, וועלכעס איך נאך 50 יאהרינגס געבריכט, עפענגא
יינס בליבס, יא עכטעס 18לאטיגעס זילבער. דאס פאנקס־זילבער איז טראגען דיגעס ענגאדס
מולליגען פייגיגס, בעסער אונד פיאלטשער אלס דאס עכטע זילבער. דא עס פאן קיינער דיזיג
אנגעגריפפען ווירד.

אין פאלגע דיזער עמפיגנטן דויערהאפטיגקייט פערגעכט דיא אין וואלכעס עסעצונ איך
קונד אונד קונדשאפט.

ערמלאדונג.

איך נעמע ערגעס איך גאר יאהרען אפארט דאס יעדיר פרוקיגע, ווענן
דיא עסעצונג ענטאלט שטארקן אייער נעמע. ווערדען אפלעגן, וועלכעס דאנן
וועלכן דיא עסעצונג שאן נעפרוקט זינד.

דיא 12 שטיקה מעסער אונד גאבעלן מיט עכטעס פאנקס־זילבער, ווערדען גגעגן
נאכנאהמע פאן פל. 8.75 פערזענדעט אונד עכטע שטיקה שיינדע פאנקס־זילבער עסעלבעס,
גאנץ אומזאנסט בייגעפאקט.

אינגע אונד אדרען פיר גאנץ אסטערייך־אונגארן ווירד דאס גראסטע

פערזאנדט־געשאפט אין ווין,

שטארק בלייסינגגאסע נר. 24.

אדרעסע:

Versendt-Geschäft

Wien. Stadt, Christinengasse Nr. 2 Z

שטרענג אונד בעזאנדערס

נור 1 פל,

דאסעס פאן דיעזע אז דיא צוד בעלעדיגונג אונד
אונטערהאלטונג פאן דען גאנזטיגן בעזוגסאדרעסע
אלזוזאגן עפפאהלענד וויסענשאפטלעס

דעמאנטאאר־אוהר

(דייטשעס ריעכס־פאטענט נר. 26171).

דיעזע וויכטיגע שאנע, איינרעכט דעמפאלל אזהר
ווירד איינגעגאנגן, אונד ווירד איינגעד ד ווקן גיבט דיא
וואאס אזהר איט 40 פערשיעדענע דאכס דערגיבט
אונד אונטערהאלטונגס פאנגן דיא נעגיבטסט אונד
ריכטיגע אונזיאנס, יעדעס שטיק אזהר אין עלעגאנטן
דאזאנס פערפאקט אונד מיט גנרנטקטסטר גבערוגס
אנזייזונג פערזעהן.

אויסגעדעס ערהאלט מאן צו יעדער אזהר

פאנן אומזאנסט

1. פרכטפאלל אזהרגעהעל שוארץ פערגאלדט,
2. איינען פלגאלדענען דיעזעראאל אלס אזאנגעל,
3. איינע נאגעל מאנגלפאנגס גאנזיגיר, פרכטפאלל אינגעפיגט,
4. איינען בריעלאנגיגע מיט אויסגעדעקטן בריעלאנגען,
יעדע פיר 3־אבגעגעגעשאנדע ווערדען יע,
דער אזהר נאכאס בייגעפאקט.

פערזענדונג פון פל. פאסטאנגאנגס אזהר לאנגע דורך

HECHT's Depot-Berliner-Remontoirs
Wien, I. Bez., Kolowrat-Ring Nr. 9/Z.

וואנגגע! פאר נאכגעגאנגען שרייבן
אזהרען ווירד דערגעגען געוואהרט.

קינגע שפיעלדייא!

קען שוידעלע, זאנדערן דיעסע הייזיגע
יאהרהייט!

נור 2,70 פל.

איינע מאשינע־אוהר

איינגעגעגעגע דעגעלדע, אונטער גאראנטע. פאר
עזלדר גקמנדר, אים פינסטעס, עיין שאן, גלאנ־
צענד בריליאנטגעס דעמפאלדע, וועלכעס דיא עגגע
גאלדגעס אזהר ערגעגעגע יעדע, דער איינע, זאנגע
דעגעדעס, בעקאלטע אזהר בעשטעלדע, בעקאמטע
מיט דער אזהר

פאלגענדע גגעגענדע אומזאנסט:
1 פרכטפאלל קינגפאדר אזהרקעטע,
1 קונסטפאלדע דאזיגלאס־אזאנגעל,
1 מיט אויטאמאטישע־ערגרעטשיגען בעגעגע־יינ ג,
1 פאאר אכפיינע איינגעאנגע,
1 דייטעל שאגעס פערדרעטסטע,
1 פרכטפאלדע דאזאנגגעל, פאראל־אזיגע.

עס זאלל ניעמאנד צווייפלען!

דענן אזהר ווירד דאס דיעזע שפיעלדייא
קונד שוידעלע אזהרגעהעל, נעטטע מולדע זאהרהייט
אונד עס זאהל זיך ווירגאן באהאלטן, דאנגע דער
קלייגע פאראטט דייבע, דעגע פאר־גלדגען אזהרען
יע בעטטעלדען. דיא פערזענדונג געשיעהט גגעגען
אפטאנגאנטע דורך

HECHT's Taschen-Uhren-Versendung,
Wien.
I., Christinengasse 2 Z.

* (אַרבייטערס אין אַלגעמיין.) נעוי־יאָרקער טעגעבלאַט אַמעריקאַ) נעוי־יאָרקער טעגעבלאַט אַמעריקאַ דען: דיא סטרייקענדען אַרבייטער (סטרייקען הייסט זאָגען אַרט דיא אַרבייט איינשטעלדען), האבען געס־טערן ביא פאַרט־יאָרק דיא איינגעבאַכנבאַמשען, וועלכע איינען צוגאַן בעוויגונג וועצען וואַלדשען, אנגעגרייפען, וואָביא 6 מענשען געטאָדטעט אונד פערגע פערוואונדעט וואָרדען. דיא בורגער דער שטאַדט געדען בעיאַגאַפענגט אומהער, דיא גע־שאַפטע זונד געשלאָסען.

* (דאַווייד פאַפפער.) דער איינסטיגע ישבה בחור אונד גראָסע מוזיקקענסטלער, פאַן דעם ווייר אין איינער אונזערער יונגסטען נוממערן בעריכט טעטען, איזט צום אַרדענטליכען פאַרגעסאַר דער היעזיגען מוזיקאַקאַדעמיע ערנאַנגט וואָרדען.

* (מיליטאַר בעפרייאונגס־אַמפאַנגיע.) גראָסעס אויפזעהען ערעגט היער דיא פערהאַפטונג דעס הייזבעזיצערס קאַרל בראַאַזער, דער מיט הילפע פעלער פערוואַנגען פיר גוטעס געלד דיענסטפרייליכטיגע פערוואַנגען פאַם מיליטאַר צו בעפרייען אונטערגאַם. בראַאזער דיענטע פעלע יאָהרע בים מיליטאַר, וואָר דאַנן פאַנגעבעאַמטען, וואָרדע יעצאַר אָהנע פעגוואַן עגטראַפטען, ווייל ער מיט זיינען בעאַמטענגאַלעגען טיכטיגען וואָרען בעטרעבען האַטטע, דיזע פערצעהען וואָרען בעטרעבען ער דאַם געשאַפט דער מיליטאַרבעפרייאונג. אַרם געזולפען דיענטען אָרם דיא אַנגעטען מ. פרייד, אַנטאַן גומטמאַן, אונד דער טאַבאַקפאַפּיקאַנט אַקאַב שוואַרטץ. דיא צאַהל דער דורך בראַאזער בעפרייטען אַלדזיך איז 2000 מיליטאַרפליכטיגע בעליפען. ער האַטטע אין אַללען קרייזען דער הויפטשטאַדט זיינע פערבינדונגען אונד פערדיענטע אַהרלוך בון דרייטשוויגער גולדען. בראַאזער הייזגטע ערע אינגעזעטצליכע האַנדלונג, הינגעגען געשטאַנד דער טראַפּקאַנט שוואַרץ, דאַם בראַאזער זעכס פערוואַנגען פאַן דען יאַהרען אַנגעגעבען בעפרייט האַבע. דיא בעטרעפפענדען ווערדען אין אַהרער הייטאַט דאַרבער פערנאַמען ווערדען. פרייד אונד גומטמאַן, זאַללען דאַם לאַנד בעריזוט האַבען, אים וואַלבע געשאַפטע צו פערמעלען. דיא פיר פערהאַפטעטען ווערדען שטרעגע בעוואַכט, אונד נעגאַנד צו אַהנען געלאַסען. דא מאַן מיט רעכט פערבוטען, דאַם אַיך נאָך אַנדערע פערוואַנגען אין דער זאַכע בעטהיליגט זיין מיסען, זא האַט דיא פאַלגעניא דיא אַנקלאַגע דער הייפטשטאַדטיזשען פערוואַלטונג פון מיליטאַר־אַנגעלעגען. — בראַאזער האַט אַלזדאַן אַלס מעדיעריע קרייפפטיגע־אַנגעלעגען.

* (דעהר נאַכאַהמענס ווערט.) אינטער דעם פראַטעקאַראַטע דעם אַיך אין אינגאַרן ב בעסטבעקאַנטען האַנדבעריעס, דר. היל דעס הייטער, (פריהער האַבבעניער אין אייזענשטאַדט, גענעראַלסטאַב האַבבעניער דער אַרטאַראַקאַנענגעמיינדע אין בערלין), האַט זיך אין בריעפ־ליכע אין פעראין געבילדעט, דער — וויא ווייט אים דען אונז אינגעגענגעדעטען שאַטטען עגטעגעהמען — פאָלגענדעס ציעלע זיך איינגעשטעקט האַט:

„אין פאָלגע דער אומעער וויטער אים זיך גרייפענדען גלייכגילטיגקייט געגען אונזערע רעליגיאָן, נאַמענטליך געגען חילול שבת וויב — זא לייטעט דער אייפיר דעם פעראינסאַטזאַנדעס — גע־האַט עס נכט מעהר צו דען ערטעגהיטען, דאַסס זעלבסט אַהנע פאַמעער עלטערן זיך אין בעדראַנגט־טער לעבענסלאַגע פאַן דען אינבעלעפענגען דער פאַטער לאַזאַטען. דיא אינטערבעגעטען האַבען עס דאַהער אַלס אַזרע הייליגע פפליכט עראַכטעט, אינען פערראין אונטער דעם נאַמען „שטעללונגנאַבטיין־פעראין יידישער קינדער שומרי שבת" אינס לעבען צו רופען, דעסען ציעלע דאַרין גע־ריכטעט זיין זאָלל: 1. דיינען משלעדערן צו שטערן לוינגען אין עכט יידישען הייזערן צו פערהעלפען. — 2. דיעלבען נאַטהונגענאַללס נאַך מאַגלעכקייט צו אינטערשטיצען. ביא דען נכט איינבעגריפענען דען הינדערנישען, דיא זיך אינזערעס שטרעבען עגטגעגענשטעללען, האַבען ווייר אינזער עפפטעס פערטייען אין נאַשט, אינד רעכנען ווייר אין דיא מיטווירקונג אַללער דערער, דענען דיא ערהאַלטונג דעס יידענטהומס הערצענסאַכע איזט. דיא וועזענט־ליכע פאָרדערונג דער גענאַנגטען ציעלקקע ערבליק־קען ווייר אין דעם בייטרעטט דעכט צאַהלרייכער מיטגלידער אין גאַנזן דייטשלאַנד אונד דאַרבער הינאַוס, בעזאָנדערס ווענן זיך אינזערע געדענגענגען־גענאַסען האַבען פערבונדען, אינזערען פעראין פאַן אַללען פרייען שטעללען אין שטרענג יידישען הייזערן צו בעזאַכן בטגען, דאַמיט ווייר אויך לאַנג קאַמען, דיא זיך אין אונז וועגענדען צו עמפפעלען. דער אַהרעסבייראַט בעטראַגט 3 מאַרק, דאַס איינטרייטס־געלד 1 מאַרק, מעלדונגען נעמען דער מיטגלידער־שאַפטסטרעטער עגטגעגען, הערמאַן לעהמאַן, פעלד־שטראַסע 8 אין אַרלעגען.

* (מצבת קבר מאַנטעפיאָרע.) אַם 14־טען מי פעראַמעלטע זיך מענע בעריי־

דיא מאָרטיזרעריי.

אויס דען עריגענישען דער פאַנגע יודען.

(אַרזטעצונג.)

וואַס איינע פאַפעטיגע האַנד אַפ יאַהרעספרייס דעם ערצבישאָפ אין נעריטען וואַשען אונגעריישע האַטטע, דאַס וועגע מאַכט אונד זיינע אויסרוטטע אין צוגל גע־נעטצע ווערדע, עס שיין נון אין ערפאַלגונג צו נעהען. דיא ערצבישאָפ דער פראַטעסטאַנטישען קירכע צו פלאַטטע־נאַבע, וועלכע דער ערצבישאָפ אונגאַרזעגע האַטטע, זיינע אייגע אינגעריעגע ערבשפרעכונג אין דען נעטשטעהען דער פראַטעסטאַנטען וואַר.

דיא אַללגעטיגע נאַרהייט אונד אינציפיריטעהייט דאַריבער צייגטע זיך אין בערענגליכער וויזע. אייף דען שטראַפען שאַנד דאַס אַללע אין הייטען ציוואַטטען. בון דעם פאַלאַטטע דעם ערצבישאָפ בעזיעגטען זיך דיא שאַרען, שאַנדען אַפ דעם טהאַטע דעס געבערעס, אַהען מיט פינטטערען בליקקען הינטיף צו דען פענסטערן דער צוריק־בורג — וויא דיא דיעוולבע נאַנגטען. — דעם ערצבישאָפ קאָנגטע דאַס נכט פערגאַנגען בלייבען. בעזאָנגס האַטטע ער זיך אין אייגעס דער אינגעריטען געמאַכטע צוריקקנעצאַנגען, אונד נינג אַפ אינגעיער אינרוהע הין. אונד הערגעטרעבען, אין דעם שמאַלען צימטער אייף אונד אַב. אייגן פאַנגען אַן אייגער נעהען מיט שאַמעגנאַהרע וועגקטע אין הינטערען פינסטערען הינטערישען. אין שיטטער דער פייערד איבערגאַנג דיא צייגע, ער אַפּפּגעטע דיא שהרע, אין דער אנשאַיאַס אין זעלשאַטער פערקליידונג ערישען.

דער שטאַנדע, אייגע זא אייפרגענדע ערדע הולם. קראַפט דעם פאַם קאַיזער אין דיא באַהמישען שאַטטהאַלטער ער־לאַסגען אייפטראַגעס דיא אייפרהרע צוי נעדענגען שטאַבע צו צוקמען, האַבע איך דען פערהאַפטבעפעהל נעגען איהן עזוויקקט, ער איזט אבער נכט אייפגיפינדען, ער זאָלל זיך ווידער אין נעהיטער מיסאַאַ דער אינצו־פייערגען, פען פאַן פאַנגבעפינדען. אין נעהיטער אונגעם דיעזער צאַטיא, דער מיט אַללען מטשטען אונד קראַפטען דאַהין אריבטעס, דעם אָרדען דער יעזוויטען דען לעטצטען שאַם צו פערזעטצען . . . יא, דיא נעמעזיס (ביא דען אַלטען גריעכען אונד יאַמען) דער נאַטען דער נאַטטע שטראַפגדען נעריכטונגען) הבטע איהר שלאַגענהויפט נעגען מיך . . .“

„ווי האַטטע דאַס אַהנען אַללען אנאַנזאַוס, דאַס איין שוואַבער, אַהנמאַכטיגער יודע, איין זא פירכטבאַרעס אונד נעפאַהרליכעס ווערקצייג דער נעגנגרייטען פאַרטיא ווערדע. האַטטע איך עס דאַמאַלס נעאַהנט, אַלס דיעזער יודע דען קינדערשוהען קוים עגטאַכטסען, האַלט אַהנמאַכטיג נעדרעזוואַנג, דא מאַן זיינען פאַטער אין מיינער נעגענוואַרט פאַלטטיגט, דער בוישע האַטטע דיא שוועללע יעגעס קע־קעס נכט פערלאַסטען. זא אַכטטע איך ווייטער נכט אונד נון זאָלל איך דיא פאַנגען דיעזער אינגעטיגען מילדע האַרט בוסען. איין אונגעזאַהליכער נעגנגע אונזערעס אַרדענס וועטצטע ער זיך עס צו זיינעס לעבענסוועקקע, דעטוולבען אויף יעדע מאָגליכע וויזע יע נאַטטערען שאַדען צוצו־פיגען . . . —

(פאַרזעטצונג פאָלגט.)

„דאַס פאָלל דרינגט אינער דיא בריקקע צור בוינ־ריעגע ער אים ערגענגען מאָגל, דען ערצבישאָפ קוים בעגיי־פענד. — איין מאַטטער שטרם בעגיטטעט זיך פאַר: לויט דאַטטע מאַן נעגען איך אונד נעגען דיא קאַטהאָליטען פייטטער שטאַרזונגען אויסטטאַנדען; אויס פורכט אין דיא האַנדע דעם ערבשטעטען אַבבעלט צו פאַללען, וואַהלטע איך דיעזע ערקלייזונג. וויא ווייד דאַס עגדען, ווייד דער פאַנאַטיטטע פאַבעל יעגענע אונד דיא קאַטהאָליטטע קירכע אינטערלעגען? נאָך האַלט דיא לייבע צור אַרדענונג. דיא נעגעגטע פורכט פאַר אינגעס אויטטטרען אַללעס בעטטע־הענדען, דיא מעגגע פאַן טהאַטטיגקייטען צוריקק; דיא מוייטע אבער, דעס פינגקנגס בעגאַרף עס נור, אים דאַס פולווע־פאַטטס אין דיא לופט צו טפרענגען.“

„יא אנטאַוזאַוס,“ טפראַך דער ערצבישאָפ וויעגענד, „דיא צייטען זינד ווייטס אונד טרוריג נעוואָרדען, אונד בעוואָרגט ווערדע איך אַלס אַבערהירט אים דיא מיר אנגע־טרייטע פראַטטע הערדע אין דיא צוקונפט. ווער האַטטע דאַס אייך אתנען אַללען אנטאַוזאַוס, ווייד וואַרען אייך אייגער פאַלטטען פאַהרטטע, נכט ענגער אונבערוויטענדע ווידע, דער אַלס קרייצהערדיגטטער אים הייזענען קלאָטטער טטאַרק אונד בעריטטט בעגאַבען אויס. דראַהטע אונד בראַטטע אונז נעפאַהר, ער האַטטע אין טטאַללעס פעראַנ־נען, ער פערטעל אין אין דערהנכטטענטטיל צום אַלטען גלויבען ווייטער פאַטטע; נכט דיעזער מענע וואַר אונס גע־פאַהרליך וואַרען אַללען אונגערער אינאַלגעטטטע יודע, אין געוויטטטער יהאַל פאַן פעראַרא. דער זיך צום וויללפאַהרי־רינגען באַטטע דער אינטטטרעצאַטטיע נעבריינגען לעט, אין נעפאַהרליכער מענע, דער בייא דער עטטען פעראַמאַלונג

דיא מאָרטיזרעריי.

אויס דען עריגענישען דער פאַנגע יודען.

(אַרזטעצונג.)

וואַס איינע פאַפעטיגע האַנד אַפ יאַהרעספרייס דעם ערצבישאָפ אין נעריטען וואַשען אונגעריישע האַטטע, דאַס וועגע מאַכט אונד זיינע אויסרוטטע אין צוגל גע־נעטצע ווערדע, עס שיין נון אין ערפאַלגונג צו נעהען. דיא ערצבישאָפ דער פראַטעסטאַנטישען קירכע צו פלאַטטע־נאַבע, וועלכע דער ערצבישאָפ אונגאַרזעגע האַטטע, זיינע אייגע אינגעריעגע ערבשפרעכונג אין דען נעטשטעהען דער פראַטעסטאַנטען וואַר.

דיא אַללגעטיגע נאַרהייט אונד אינציפיריטעהייט דאַריבער צייגטע זיך אין בערענגליכער וויזע. אייף דען שטראַפען שאַנד דאַס אַללע אין הייטען ציוואַטטען. בון דעם פאַלאַטטע דעם ערצבישאָפ בעזיעגטען זיך דיא שאַרען, שאַנדען אַפ דעם טהאַטע דעס געבערעס, אַהען מיט פינטטערען בליקקען הינטיף צו דען פענסטערן דער צוריק־בורג — וויא דיא דיעוולבע נאַנגטען. — דעם ערצבישאָפ קאָנגטע דאַס נכט פערגאַנגען בלייבען. בעזאָנגס האַטטע ער זיך אין אייגעס דער אינגעריטען געמאַכטע צוריקקנעצאַנגען, אונד נינג אַפ אינגעיער אינרוהע הין. אונד הערגעטרעבען, אין דעם שמאַלען צימטער אייף אונד אַב. אייגן פאַנגען אַן אייגער נעהען מיט שאַמעגנאַהרע וועגקטע אין הינטערען פינסטערען הינטערישען. אין שיטטער דער פייערד איבערגאַנג דיא צייגע, ער אַפּפּגעטע דיא שהרע, אין דער אנטאַוזאַוס אין זעלשאַטער פערקליידונג ערישען.

דער שטאַנדע, אייגע זא אייפרגענדע ערדע הולם. קראַפט דעם פאַם קאַיזער אין דיא באַהמישען שאַטטהאַלטער ער־לאַסגען אייפטראַגעס דיא אייפרהרע צוי נעדענגען שטאַבע צו צוקמען, האַבע איך דען פערהאַפטבעפעהל נעגען איהן עזוויקקט, ער איזט אבער נכט אייפגיפינדען, ער זאָלל זיך ווידער אין נעהיטער מיסאַאַ דער אינצו־פייערגען, פען פאַן פאַנבעפינדען. אין נעהיטער אונגעם דיעזער צאַטיא, דער מיט אַללען מטשטען אונד קראַפטען דאַהין אריבטעס, דעם אָרדען דער יעזוויטען דען לעטצטען שאַם צו פערזעטצען . . . יא, דיא נעמעזיס (ביא דען אַלטען גריעכען אונד יאַמען) דער נאַטען דער נאַטטע שטראַפגדען נעריכטונגען) הבטע איהר שלאַגענהויפט נעגען מיך . . .“

„ווי האַטטע דאַס אַהנען אַללען אנטאַוזאַוס, דאַס איין שוואַבער, אַהנמאַכטיגער יודע, איין זא פירכטבאַרעס אונד נעפאַהרליכעס ווערקצייג דער נעגנגרייטען פאַרטיא ווערדע. האַטטע איך עס דאַמאַלס נעאַהנט, אַלס דיעזער יודע דען קינדערשוהען קוים עגטאַכטסען, האַלט אַהנמאַכטיג נעדרעזוואַנג, דא מאַן זיינען פאַטער אין מיינער נעגענוואַרט פאַלטטיגט, דער בוישע האַטטע דיא שוועללע יעגעס קע־קעס נכט פערלאַסטען. זא אַכטטע איך ווייטער נכט אונד נון זאָלל איך דיא פאַנגען דיעזער אינגעטיגען מילדע האַרט בוסען. איין אונגעזאַהליכער נעגנגע אונזערעס אַרדענס וועטצטע ער זיך עס צו זיינעס לעבענסוועקקע, דעטוולבען אויף יעדע מאָגליכע וויזע יע נאַטטערען שאַדען צוצו־פיגען . . . —

(פאַרזעטצונג פאָלגט.)

יעבראכט ווערדען זאלדען, געשאפען נון איזט אללעס צו וואסער געוואָרען.

אסטערריך-אונגארן האט אללע אורזאכע מיט דיעזעס איסגאנגע צופרידען צו זין.

באָרזענשטייער.

„דיא באָרזענגעשאפטע זאללען בעשטייערט ווערדען.“ דיעזער ריף איזט פאן בערלין איסגעגאנגען, עבענזא ווי דאס בראנדענבורג-מאגאדעל אונד ווי דער אנטעמעשסמס. אונד זאגליך האבען דיא הרשטן דינגע איינען נאכהאלד געפונדען אן אסטערריך אונד אן אונגארן.

וואָרענד דאס דייטשע פאלק דורך זיינע פערטרעטער דאס בראנדענבורג-מאגאדעל אלס דאס שאדליכע איינפירונג רונדרוהיג אבגעלעהנט, אונד דיא באָרזענשטייער איך נאך ניכט אנגענאמען האט, ווירד אין ווען אונד דער דיא זאכע ערנסטליך אן אנגרייפ גענאמען.

דיא באָרזענגעשאפטע זאללען בעשטייערט ווערדען, געוואָרד זא ווי ערעס אנדערע געשאפטע, דאס איזט גאנץ ריכטיג. אבער קיין געשאפטסמאנ דארף דאפעלט בעשטייערט ווערדען, דער שוהמאכער, דער לייזיאנדאנגלער צאללען אונד געוויסבע, אונד איינקאממענשטייער, מאן דارף אבער ניכט פערלאנגען, דאס דיא נאך עקסטרא פאן ערעס פאאר שטיפעל, פאן יעדעס שטיקק לייזיאנד מיט איינער שטייער בעלעגט ווערדען. ווענן אללא דיא באָרזענבוכער ערייכט. אונד איינקאממענשטייער צאהלען, ווי זאללען דיא נאך פיר יעדען „שלוסס“ איינע סעפאראטע שטייער ערטראגען. דאביא זינד שוהמאכער אונד קיפלטשטיקען זאלבען הערפטיגען שוהנקנגען, קיינעס דערארטיגען דיזקא איסגעגעבען, ווי דער באָרזענמאנן. אין קראיאלל אן איינעס פרעסדען לאנדע, איינע קרעגערישע לאנע אונד דיא פאפיערע פאלען, אונד מיט איהנען דיא ווייקליכען בעדיעטע דערזעלבען, אדער דיעזענגען דיא נור „אין לעפפרונג“ דערזולבען שפעקולירט האבען.

געוויססערמאסען איזט יא אוך דער שטאאט אין באָרזענשפעקולאנט: ווענן ער אפפערדענטע זילבער, אדער גאלדענטע אין דען מארקט ברינגט דא מאכט ער אינען באָרזענשלוסס אן איינער האהע, ווי אין אנדערע שפעקולאנטן. אין אללען לאנדערן ווערדען דא סובסקריפציאָנען ערלאפפענען, דאס זינד פאָרטליכע שלוססע, דיא נאך דעם באָרזענשטייערגעזעטצע בעשטייערט ווערדען מיססען, אונד דיא דאנן דען ווערטה דער דענטע אום זא פיעל הערבייקען ווירדען. אלס עבען דיא שטייער בעפראָגט.

פאָלליעטאָן.

דיא אויפגעקלארטען.

(59-פאָרטזעטזונג.)

„יינגער פריינד“, זאגטע דער יאבבינגער, גלויבען דיא ניכט, דאס דיא שאָן אללע פערזוכונגען איבערוואונדען האבען. אוהנע פרוא מוסטע ווייד דיא נעאָפטען אנשטרענגונגען נעמאכטן, דיא פיר איהרע פלאגע צו נעווינען. נאָטט מאָגע דיא „לאפפטיגען אונד שפאָקען. דאמיט דיא איסהאהרען אין אנדרעס עדלען עגשטיכסען.“

אלס הייריך אין זיין האָעל צוריקקערעטע, עריזאהר ער, דאס אין פאָרגעהטער הערר אנגעקאָממען וויאָ, וועלכער נאך איהם געפראגט אונד אָרדרע ערהאיילט האבע, איהן בייא זייגער ריקקעהר צו בעטטען, זיך זאָפאָרט נאך נר. 21 צו בעגעבען. הייריך טהאט אللא אונד וואר ניכט אינגע אינערראשט, אין דעם פיפערען זיינען פאָטעלליכען פריינד אונד נעפאָלגען, דען נאָטטען פערלעבערע, צו ערקענען. דער נאָטט אוللטע אויף איהן צו אונד שלאָם איהן שטיר מיט אן זיין הערץ.

„ליעבסטער, בעסטער יינגע“, ריעף ער. „וואס מאכסט דוא? וואָרום האבע איך ניכט אייגע צוילע פאן דיר ערהאלטען? וויא וואָהל דוא איהסוערהסט! עס שיינט, שטאנד אונד ווירדע בעקאָממען דיר נוט. דאָרף איך דיר נאָטטיגען? ביזט דוא בעריישט פריסט מאָנטעזעטטיגא האט דיינע פערלאָבונג מיט דער פרינצעסטין מעלאניע פאן וואלדסהוט. ריסכאך שאן שאפפטנגעזינדען? איך האבע עס פאָר זעהר נוט ריכטיג נאך דיר ניכט איסהאלטען קאָנגען, אונד בין הערפטיגעזייט, אום פרעזאוליך אן דיינעס גליקק טהייל צו נעהמען.“

„הערר נאָטט“, אנטוואָרטעטע הייריך . . .

„ביזט דוא דעס טייפעלס, יינגע?“ זאגטע דער נאָטט, וואס זאָלל דיעזע פאָרמליכע אנרעדע? בין איך דיין אלטער אָנקעל ניכט מעהר? אָדער ביזט דוא צו שאָאָלץ נע, ווארדען, מיך נאך פרעגער אהיים צו נעהמען? האט דוא אויסיכט איך ווייא פרעסטע נקראָנגען דיר דוא יונגע פרעווערדיגע?“

„מיין בעסטער אָנקעל, מיין גוטער פעלער, פאטעליכער פריינד! עריסט יעטצט האבע איך ערפאהרען, וויא פיעל דאנק איך דיר שולדיג. דא עס ניכט באנדע דעס בלוטעס זינד, דוא מיך מיט דיר פערזיינען. דוא האטט אן דעם פערלאָבטענען קאָנגען זא אונאויסשפרעכליך פיעל נעדאנדעלט, דאס איך עס דיר נעמאלס ווירדע דאנקען קאָנגען. אבער איך האבע עס ניכט גוטוארנס, דיך נאך אָנקעל צו נעننגען. אום זא מעהר, דא איך אויך דוא צווייא פרעסטענקראָנגען פערציכטעס האבע אונד ניכטס זין וויל, אלס דער יונגע הייריך ווערטהייטע.“

שפראָכלאָ שאפרעסע דער נאָטט דען יונגען הערנער אן. —

„יעטצט גלויבע איך ווירקליך, דאס דוא אינצווישען פערריקקט נעוואָרדען ביזט. אונד דוא פריסטין, דיינע מוטטער, וואס זאגט זיא צו דיינעס טהאָרלכען פערהאלטען?“

„איך ווערדע דורך דענגעלבען דוא מוטטער ווערדע פערליערען, נאכדעם איך דוא קוים נעפונדען האבע.“

„דוא ביזט אין טהאָרלכטער קאָנגע! יאהרע לאנג האטט דוא דיך נאך דיינער מוטטער נעזעהנט. מיינסט דוא, איך האטטע דוא אינאויסגעשפראָכענע פאָגטע נאך איהר, ניכט הונדערטמאל איך דיינען ליעבען נעלעבען? אונד יעטצט האטט דוא דיינע מוטטער נעפונדען — ניכט, וויא דוא פערמוטהטט האטט, אין אומוטה אונד עלענד, אין זונד שאנדע, אָנדערען אין עדלע אונד דייכטהום, אין פרעסלוכטע שטעללען, אונד דא דיעזע מוטטער אום בעגריففע שטעהט, אللע דיעזע שאפטע אויף דיך אונבעדינגען צו לאסטען, ווילליסט דוא דיך דאנגען אבלעהנען פערהאלטען, ווילליסט דוא דיעזע מוטטער צוריקקשאפען? אונד וועגוועגען? אום אייגער לייבע, אום איינעס אונבעל אننגבראכטען שטאָלצעס ווילליען?“

„ניכט זא, ליעבער אָנקעל,“ זאגטע הייריך ערנסט, „ניכט דאס זינד מיינע גרינדע. דיעזע ליעבען פיעל מיר פער. עס איזט דאס דוא ליעבע. דוא הילפטע ליעבע צו מיינעס אننגשטאמטען אָלטע, דוא ליעבע פיר דוא רעלי-גיאָן, אין וועלכער איך נעבאָרען בין, דוא מיין פערהאלטען בעשטימט.“

„איך פערשטעהע דיך אומטער וועننגע, יינגע!“ זאגטע דער נאָטט. „אבע איך דיר ניכט אייגע דורכאוס פריינדליכע ערזיעהונג נעבען לאסטען. האבע איך דיך ניכט נעלעהרט, דוא רעליגיאָן אللס אייגע אייטעלע, אן זיך גליכגילטיגע פאָרם צו בעטראכטען? וואס ווייסט דוא פאָן אונד ווידען אונד ווידעראום?“

(פאָרטזעטזונג פאָלגט.)

וויכטיג פיר אָסטערן

פיר נור פל. 8

ערלאלט יעדערמאן אין איסערסט גערינגעגעס פאטעגטרעטעס שפייז אינד דעסערטסעריוויסע איס דעם פינסטען אנגלא-בריטישען ווכער אינד ווערד פיר דאס וויסבליבען דעם בע-ששערקס 10 יאהרע גאראנטירט.

דיא נאכטיר בעשטעהט איס פאלגענדעס:

1 סדר-טעללער של פסח מיט אינדישען אינד פי-נעשען גאוויזונגען,
6 מאעלטעסער מיט פארצינל, שאפלקלינגע,
6 עגס אנגלא-בריט. וילבעראבגעלן (8 ע. שט),
6 מאסס. אנגלא-בריט. וילבער-שפיזלאפעל,
6 אנגלא-בריט. וילבער-גאפעל-לאפעל,
1 שויער אנגלא-בריט. וילבער-פיסגעשאפעל,
1 מאסס אנגלא-בריט. וילבער-מילכשאפעל,
3 מאסס. אנגלא-בריט. וילבער דעסערט-לאפעל,
3 עגס אנגלא-בריט. וילבער-דעסערטגאבעל,
1 פאראיזל. פעפעסער. אייער צוקערבעהאלטער,
3 שאנע מאסס. אייערבעכער,
3 פינסטע אנגלא-בריט. וילבער-אייער-לאפעל,
3 פינסטע צוקערגאבעלן אין אחתען מיטע,
3 שווארץ פינסטע צוויעלטע דעסערטגאבעלן,
1 מעסעריער פינסטער מאסער,
2 עפעלטעללע סאלאן-מאעללינגען.

49 שווארץ. יאמעליגע 49 שווארץ אין פינסטעס גע-דיעגענען אנגלא-בריטישען וילבער. ווילגע פרייזער פל. 30 גלאנצענדע האבען פיר נור פל. 8.

אלס בעווייז דאס מיינע אנגאבע אויף קיינען שווינ-דעל בעגרייפט פיר אין בעשלוסס איך מיך הויפטס אפענע-ל-ך. וויען דיא וואארע נים גאנזוינס דיעזלבע אינד אינשאנד דעשר צו געהען.

פיעזגעזונג גגען פארהערינג אינזנדונג דעם בעשיא-גע אדער פיר נאכנאהמע. ווער דאהער מיינע נוטש אינד פאלגד יואארע בעקאמען וויל, דער ווענדע זיך פיעזיינגסאלל אן דיא פאס ק. ק. הארלעס-גע-נעסע פראאבאלירטע פירמא:

J. H. Rabinowitz,

Brit.-Central-Depot,
Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

בריטאנגיא-וילבער איז נור דאנן אלס עגס צו בעזאכען, ווען עס מיט אנדער שוינגאקיל פיר ווארען איז. דיא פאס אנדערן פינסטען אנגאנצירטען דעלער אין בריטאנגיא אדער פאנקס זיר ווענדע-לאנג נאכאהמען.

פיעגפרייער פיר אגגע פעריינג זיר בייא פיר דאנען פיר שאנטל 15 קר.

Kincsem-Lose.

קינטשעם-לאָזע

á 1 fl. — 11 לאָזע נור 10 גול.

הויפטטרעפפער באאר

50000 fl.

20% אבצוגליך fl. 5000 fl. 10000

4788 געלדטרעפפער.

לאטטעריע-בוריא

דעם אינגאריישען שטאאטס-לאטע-ב-עגטס וואשעגטיג, 6.

מצבות.

אדאלף מאהר'ס גראבשטיין-וואנער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שכת אינד יום טוב געשלאסען.)

עמפעפעהלט זיך אללען פרעגען, ווענבע דיא טיורגע פפלכט דעם גראבשטיינגעטענגס צו ערפילען האבען, — זעהר שאנע גראבשטיינע איס מארמאר אינד גראניט זיר אין גראבסטער אויסוואהל אפרייא-טיגע קארלרקטע גראוירונגען, זעהר שאנע שריפ-טען מיט עבטער פערגאלדונג, ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

150 נייע וואגען

ווענען מאנגעל אן ראדאלשאפען זינד פאסט אים דיא האלטסע דעם פרייזע צו פערקויפען, נייע פעדערוויא-גען פאן פל. 150 אויפוואערטס. — נייע לייטעוואגען פיר אייזר, געמיינליך געאיינגעט פאן פל. 350 אייס-וואעטס. צווייא יאהרע גאראנטיע.

JOSEF BOGDÁN, Wagenfabrikant,
Budapest,
Fabrick: Pflaugasse Nr. 10.
Magazin: Museumring Nr. 10 und 19.

פייזקוראנטס שפאנען בעדיינט.

יין כשר של פסח.

שנעשה בהכשר גמור איטער מיינער שטרענגען איפזכט. זינד אלטע אינד נייע וויינע, יעדע גאט-מינג שיעוראגע. ווייסע אינד שווארצע וויינע צו מא-לדען פרייזען פארצגלטער קוואלטאט. פיא 50 לטער איפזארטס צו בעצעהען. אויף פעדלאנ-גען איך איין הכשר מאדשי הרב הצדיק מהר"ר דוד שפיגלער נ"י. רב דשטרי הדת פה.

יוסף שמואל בריין
ארענסס: Samuel Braun in Gyöngyös.

דייטשטאנא

צארנאמיטס

עמפעפעהלט זיך אללערי פיר מונסמצאטנע זאיאהל אינגאלטער צאהלע אלס אויך גאנצער געבוסס אין גאלד אינד קרישטיל. נור אנטר קאנגנ פארצינליכע פיס מעסע צו מאזגען פייזען.

בודאפעסט, נאשטיגאסע 3, I. שטאק.

איג. אונד פערקויף

אללער נאשטענען

לאוז, רענטען, פייאדיסאטס-אבלגאציאנען

פפאנדבריעפע אכציען

אינדוסטריע-אפיזיע

גאדד- אונד זילבערמינצען, פרעמדע נאטען עטע.

איינלאזונג פאן קופאנס

פעקוניאר אטאלעגשער ראטהגעבער-ריבלאוז געוויא נאך דעם מאנעסקוזו.

דארלעהען אויף ווערטהפאפיערע

עסקאמפטע אונד איינלאזונג געגאנגענער לאוז אינד אבלגאציאנען

פיאנעססען צו אללען צייטען.

באדרעס-אויפטראגע צור קאסטאלאגלאנג, וויא צו שפע-קולאציאנען ווערדען בייא וואדזיג שטרענגער דיס קרעטאן, קולאנס אינד דעגל אויסגעפיהרט.

אנפאלמאציאנען אינד אללע דאס באנק, קאמיסיאנס אינד ווכסלגעשאפט בעטרעפפענדען אנגעלעגענהייטען ווערדען בעקוטאלגנס עטטאיליגט.

M. WELTNER

Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.
Budapest, IV. Bez. Waitzenergasse 27.

Brünner Stoffe

für einen eleganten **Frühjahrs** oder **Sommer Herren-Anzug** in Coupons zu Mtr. 3.10, daher genügend auf Rock, Hose und Gilets, um fl. 4.80 aus feinster, um fl. 7.— aus hochfeinster, um fl. 10.50 aus allerfeinster

echter Schafwolle

sowie Kammgarne und Ueberzieherstoffe versendet gegen **Nachnahme** des Betrages, die als Reel und Solid bestbekannte Tuchfabricks-Niederlage

SIEGEL-IMHOF in Brünn.

Bemerkung: Bei Bestellungen genügt die Bestimmung der Farbe des Stoffes und des Preises. Die Solidität obiger Firma bürgt dafür dass nur die beste Waare in den neuesten und geschmackvollsten Dessins versendet wird.

Etwa nicht gefallende Coupons werden Anstandslos umgetauscht oder das Geld zurückgeschickt.

HOTEL LONDON

BUDAPEST.

וויים-אויים פאם אסט-אונג. שטאאטסבאהנהאף. אמנוגה. אונד מעזדזנאהה-דאמפשטעללע, אבער עיטעגר פאן 60 קר. אויפוואערט. מאנאטס-צימער-בוללינגס בעי עבענעט.

כשר וויין של פסח.

עכטע ווילליגער דעסערט-ראטהווינע כשר של פסח אין געבינדען א 15, 25 אינד 50 לטער, צום פרייזע פאן 30 אינד 40 קר. פיר לטער. פיר-זענדע אך פיר פאסס אדער איינגעמאכן געגען נאכ-נאהמע דעם בעזראגעס. געבינדע בעדיענונג אך צום קאסטענפרייזע. נעהמע זאלבע אך פראנקא דיעד רעשיד. דיע פיראגדע געשיעהט נאך שטיינגע-רעגיגאנגס ירישען רישם, אינטער בעציעונג איז זערעס עהרווירדיגען ראבבינאטס-פערזיזער מורה מורנו ר' גרשון נימאן אין דארדא. בעשטעללונ-גען זינד צו רכשען אן הערן יאזעף שאנפעלד ווילליגער, (אונגארן).

דאס דיס בעריהמטע אינגעס האלטען ווארהויזעס בעזעהענדע

לעבצעלטנער- אונד וואסאיאדיגע-גענשאפט

דעם

Johann N. Ludwig und Sohn, Budapest,

Rombachgasse Nr. 10, (im eigenen Hause.)

עמפעפעהלט זיך גראסס לאגער פאן הבדלות אין אללע גראסען אונד אפטען פיר בית הכנסת אונד פריוואטע, פיר חברות צום אויפבעוואהרען אן שדרת תורה, תנכה אונד יום כפור-לעכטען. וואססערצען פיר בית מולם, תחנות אונד צו אנדערען צוועקען, פערנער גראסס לאגער פאן געלבעס אינד ווייסעס וואכס, וואכסמאכקען, מאדזיגאן, מא-קען פיר בושען אונד צו אנדערען צוועקען. — אונטער אללען אנערקענונגסשריבען לעגט איך דאס פאן פיר מאנעפאקטורא בייא מר צור אונטס אין.

פראבינזיאל-אפטראגע ווערדען בראמפט עפעדירט.

Oster-Zucker

und alle andern Osterwaazen verkauft zum Tagespreise die Spezereihandlung

STEFAN KERSTINGER,
Budapest, Karlsring Nr. 5.
(nächst Kaffe Szegedin.)

דיא פירמא

Josef Zwack und Comp.

Budapest Üllöerstrasse 9.

עמפעפעהלט אללע נאשטענען

בראנדווין, ליקאר, שלוויאוויטץ, ווייגעסטר

של פסח.

ווערדע אין בעסטער קוואליטאט אינד אינטער שטרענגער רישעללער אויפזיכט פאן דערזעלבען ערצעגט ווערדען.

פאפיערצינארדענשפיטצען שר פסח

דיס נייסטער צייט ווערדען דיא מיטטען פאפיער-צינארדענשפיטצען מיט מעללשטאנדיג גגלעבע בים רוכען עריוויזען זיך דיעזע דורך דען דונסס, דאס מעהל ווירד פיכס אינד מאן האט המין אים מינדע, ווער דעם אויסוויכען וולל. מאגע וואהרעד פסח נור אים בייגען פיגען קאסינא אדער קאוואלערשפיטצען מיט פראנצאזישען קע דען רוכען, דא דיעזע נור אים אינגס שווארצע פיגעס צוכנאפאיגע בעשטעהען, נכס נעפיקס ווגד. אינד זיך צו ווערד נאכטיג צינארדען אדער צינארדשטען עגג אדער ווייס רוכען לאסס.

פרייז 1000 שטיק 5 פל. 500 שטיק פל. 2.70, 100 שטיק 65 קר.

Nathan Löw.

Papierspitzen-, Cigarettenpapier- und Hülsen-Fabrick,
Budapest, Mohrengasse 13.

אדאלף ראטה'ס

הערר-ענ. אונד קנאבען-קלייד ער לאגער.

בודאפעסט, לאדזששטאסס, האלטסטעלענגע.

עמפעפעהלט זיך וואהלאפפארטירטעס לאגער פאן

זאממער- אונד הערבסט-אנצוגען

זא אויך האוזען, גילעטס, אבגעצעהטע, וועטער-פאללטמאנטס, האיזלאקס, מעקקינטאגע, שאפרט אונד הויזפעלטע, זא וויא קנאבען-קלייד ער (בלו חשש שעטנז), נאך גיעבטער פאזאן צו דען בוללינגסס פרייזען.

בעשטעללונגען נאך מאאס ווערדען בינגען 24 שטונ-דען מיט אייגנאטע שבת אונד יום אנגעפיהרט.

* (דיא ערסטע יידישע אונ ו ע ר ז י ט אַ ט) ווירד נון אין נעוי-יאָרק ערייכ-מעט ווערדען. דיא אינפאָרמאַציאָנס-בּיוראָ פון דער פעראיינינטען שטאאטען נאָרדאמעריקאַ האבען דען בּיא אונד דיא איינרייכונג בעשלאָסען. דאס אינ-שטיטוט ווירד דען נאמען „Hebrew University" (יידישע אוניווערזיטאַט) פּירען. דער צו לאנדע האבען זיך אונזערע גלייבענסגענאָסען דאנגעגען געשטרייבט. אין „יידישע גמנאזיאַ"ס צו ערייכטען, וואהרוך דען שטודירענדען דיא מאגליכקייט געבאטען וואָר-דען יאָרע, ניכט מחלל שבת זיין צו מיסען, זיא וואָללטען קיינע עקסטרא-שולען, אונד צאהלען לויט בער אין דען שולען דער עוואנגעליישען אונד רע-פאָרמירטען דאָפּפעלטעם שולגעלד, אדער לאָסען זיך אין דען קאטהאָלישען שולען אלס געוויסענט אונד איינדרינגליכע בעהאנדלט.

דאס נייע געווער-בעגעזעטע.

(פאָרטשעצונג.)

§ 132 דיא אָרדענטליכע געווערפעראוסמיטונג איזט יאָרליך מינדעסטענס איינמאל, אונד צוואר שפּאטעסטענס אים מאָנאט מאַרץ אבצוהאלטען.

§ 133 דיא פאָרשטעהונג קאָנן איינע געווערפעראוסמיטונג צו יעדער צייט איינבּאָרפען. איזט פּעראָנגען דעם געווערבעבּאהערדליכען מאָמיססאָרס אדער איזט שריפטליכעם פּערלאנגען פון איינעם דרישטעל דער קאָרפּאָראַציאָנס-מיטגליעדער איזט דיא פאָרשטעהונג פּערפּפלעכטעט דיא געגע-וואָרטיגע איינבּיבערופען.

§ 134 אין דער געווערפעראוסמיטונג איזט יעדער דער קאָרפּאָראַציאָן אינדיווידוא אינדיבּיד-ריכטיגט, דער ניכט פון דער איינאבּונג וויגער פּאָלשטיגען דעסטע סטימען דיריט איזט.

§ 135 דיא קאָרפּאָראַציאָנס-פאָרשטעהונג דאס איים מיטגלעדסמענס 12 געווערבעטריבּענדען צו בע-שטעהען.

§ 136 דיא פאָרשטעהונג ווירד פון דען וואָהל-פּאָרטיגען מיטגלעדערן דער קאָרפּאָראַציאָן אין דער געווערפעראוסמיטונג געוואָהלט.

§ 137 דיא פאָרשטעהונג איזט בּיא אלען אנגעלעגענהייטען דער קאָרפּאָראַציאָן, וועלכע דורך דאס געזעטץ אדער דיא שטאטוטען ניכט דער געווערפעראוסמיטונג פּאָרבעהאלטען זינד.

§ 138 דיא מיטגליעדער-געבּוהרען ווערדען אים פּערזענליכפּפלעכט איזט אדמיניסטראַטיוו וועגע נאָך ארט דער אָפּפענטליכען שטייער, איינגעהאבען.

§ 139 דיא געווערבעבּעהערדע עגטזעגרעט צו יעדער קאָרפּאָראַציאָן איינען שטאָרגען בעאַמטען לויטען קאָמיססאָר. (פאָרטשעצונג פאָלגט.)

פּערלאָזונג

(יידישע ר-לאָזע. (שלומס.)

יץ 250 גולדען געוואנגען: ס׳ 971 נר׳ 3, ס׳ 1162 נר׳ 53 אונד נר׳ 88, ס׳ 2209 נר׳ 3, ס׳ 2279 נר׳ 26 אונד נר׳ 93, ס׳ 2763 נר׳ 9 אונד נר׳ 79, ס׳ 2816 נר׳ 26 אונד נר׳ 38, ס׳ 2859 נר׳ 27 אונד ס׳ 2869 נר׳ 77.

איזט אללע איבּריגען אין דען פּערלאָזטען פּעראלעזונגען, דיער ניכט בּעזאָנדערס איינפּפיעהלטען גע-ווינגסטען פאָלגט דער קליינסטע געוויגנסטפאָן יץ 140 גולד.

דער ריד אל-לאוי. (שלומס.)

יץ 200 פל. געוואנגען: ס׳ 14 נר׳ 21, ס׳ 1273 נר׳ 4, אונד ס׳ 2135 נר׳ 31; יץ 100 פל. געוואנגען: ס׳ 63 נר׳ 23, ס׳ 2115 נר׳ 15, ס׳ 2166 נר׳ 17, ס׳ 2352 נר׳ 14, ס׳ 3566 נר׳ 25 אונד ס׳ 3572 נר׳ 44; יץ 50 פל. געוואנגען: ס׳ 14 נר׳ 17, ס׳ 1007 נר׳ 14, ס׳ 1322 נר׳ 10 אונד נר׳ 43, ס׳ 1645 נר׳ 10, ס׳ 2097 נר׳ 43, ס׳ 2115 נר׳ 18, ס׳ 2141 נר׳ 49, ס׳ 2906 נר׳ 1, ס׳ 3288 נר׳ 47 אונד ס׳ 3685 נר׳ 50; ענדליך געוואנגען יץ 30 פל.: ס׳ 63 נר׳ 8 אונד נר׳ 49, ס׳ 1358 נר׳ 14 אונד נר׳ 47, ס׳ 1489 נר׳ 9, ס׳ 1547 נר׳ 26 אונד נר׳ 28, ס׳ 1645 נר׳ 25, ס׳ 1702 נר׳ 29, ס׳ 1721 נר׳ 30, ס׳ 2097 נר׳ 30, ס׳ 2115 נר׳ 34, ס׳ 2135 נר׳ 41, ס׳ 2166 נר׳ 31, ס׳ 2212 נר׳ 22 אונד נר׳ 39, ס׳ 2726 נר׳ 4 אונד נר׳ 48, ס׳ 2906 נר׳ 4, ס׳ 3189 נר׳ 30 אונד נר׳ 41, ס׳ 3231 נר׳ 10, ס׳ 3253 נר׳ 20, ס׳ 3509 נר׳ 32 אונד ס׳ 3566 נר׳ 13.

אנפּראגען איבּער לאוז אונד ווערטהפּאַפּיערע בעאנטווארטעט דאס הייזיגע באנקהייז מ. ו ו ע ל ט נ ע ר נ׳ראטס.

ווי ר ווכען. אונזערע געעהרטען פּרעניומע-ראנטען אונד פּרייגרע זיך מיט אידרען צוגעהעריגען דיריעקט אן אונזערע רעדאקציאָן צו ווענדען.

אונד בּיטטען ווי דיא אדרעסע ווייטליך וויא פאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פּעסטער צייטונג

האַלבּשטראַסע נומער 1. בּודאַפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

נייא אינטערעסענטע פּראָגראַמען עדהאל-טען מיט דער ערסטען נומער דאס פּ ר אָ ב ט-פּ אָ ל ל ע פּ ר אָ מ י ע נ ב י ל ד

„פּריימאַג אבענד".

ג ר אָ ט י ס אונד פּ ר אָ נ ק אַ ציעגשלקס.

פּערנער דיא בּיהערע ערשיינונגען פאָרטצו-ציעהען דער געגענוואַרטיגע פּליעסענדען צווייא פאָלליעטאָנס. דאס נייע געזעלבּעגעזעטען יידען ווייר וואָהנונגען אינזערער אבאָנענטען אינזערען וואבאָר דאמעלבּע אבּוטשלאָסען זין ווייר.

דער אלליינע אנגעגעבּען אינזערעס בּלאטעס פון רוסבּאַגד אונד רוסס פאָלגען איזט הערר

יאָקאָב מאַרשאַק

אין וואַרשע, נאָלעקי נר׳ 23.

נעשעפטס-בּעריכט

נעטרייידענעשעפט. וויצען וואר פּרעיסען ווענע צו מאַרקט געבּראַכט. דיא קויפלוסט ווייר שווא, 16000 מעטצ. וואַרזיזען פּערקויפט. —

ווייצען, שוויר: 1500 מעטצ׳ 77.2 קילאָגראַם 8,62½ גולד. — 200 מעטצ׳ 79,5 קילאָ 8,90 גולדען 200 מעטצ׳-ענטוער 787 דיזאָ. 8.80 גולדען. — 100 מעטצ׳ 78, ס. 8.80 גול. 200 מעטצ׳ 80, ס׳ 8,95 גול. — מעטצ׳-באָדען 100 מעטצ׳ 79. קילאָ 8,95 גולדען 400 מעטצ׳ ענטוער 78.2 קילאָגראַם 8.85 גולדען. — ווייסגערנער 1000 מעטצ׳ 75.8 קילאָ 8,65 גולדען. (אללעס פּער 3 מאָנאַט.)

האָפּען 6,50 — 6,65 גול.

גערסטע, (נייא) פּוסטער-וואַרע מאלצוואַרע 7,40 — 8,20 גולדען.

האַפּער. 6,40 — 7, גול. פּער מאַסטאַ.

קוקורוזע 5,60—5.70 גולדען.

מעלטיגגעשעפט. וויצען פּער דעצעמבּער 8.44 — 8.46 גולד. האַפּער פּער דעצעמבּער 6,35—6.37 גול. קוקורוזע פּער מאַיגונג 1880, 5.63—5.65 גולד.

מעהל-פּרייזען (פּער 100 קילאָגראַם אומסט זאַק, פּרייא אב פּעסט:) גרוב: 0 16 גולד. 80 קר. גרוב. 1: 16 גולד. — קר. גרוב. 2: 15 גולד. 40 קר. גרוב. 3: 14 גולד׳ 60 קר. גרוב. 4: 13 גולד. 80 קר. גרוב. 5: 12 גולד. 80 קר׳ גרוב. 6: 12 גולד. — קר. גרוב. 7: 11 גולד. 20 קר. גרוב. 8: 10 גולד. 70 קר. גרוב. 8½: 9 גולד. 20 קר. גרוב. 8¾: 7 גולד. 70 קר. פּייגע לייט — 4 גולד. גראָבּע קליע 3 גולד׳ 80 קרייצער.

הייזענפּלייבּסען: ריבּסען אינגלישע 9—14,50 גול׳ לינזען 9. — 18 גול. פּיואָלען נאָפּע ווייסע נייע 7. — 7,50 גול. צוקערגל-באָנען 10,75 גול. דאָרע הייזען 4,80—5 גול. הייזען בּוינען 9. — 9,50 גול. מאָהן גרויער 35 גול. בּלויער 34 —35. גול. קומעל 55—60 גול. וויקקען 8,50 — 9, גול. האנזאמען 8,50—9. גול. (אללעס פּער 100 קילאָ.)

שווייזען. נייע מעטאָדע. אים קליינען 24.50 גול׳ אים גראָסען —24. גול. אלטע מעטאָדע. 27. — 27,25 גול. אללעס פּער 10000 ליטער-פּערצענט.

ערדעפּפּעל 2,40—2,50 גולד. פּער מעטרצ.

צוויעבּעלען. באָסניישע זאקוויאַרע 24,10 גולד. סערבּיישע 12,94 גול.

צוקער, ראָפּפינאַדע —35.5°—36.5 גול. — מעליס 34 —34,75 גול. פּילע 33. —34, גול.

ווייגשטיין, 65—82 גולד. יע נאך קוואליטעט.

גיפּסע, 20 — 28; גולדען.

ריבּאל 29,50 גולד. פּער מטרצ.

רעפּפּסקובּען, —,5 גולד.

אינשליטט, (חלב) 32 — 33, גולד.

פּעטראָלעאַם 23. — 23,75 גולד.

לעדער, נעפּאקטעס פּפּינדלעדער פאָן 28—34 ק — — גולד. — אינאָל פּערזיעטטע מעדצען פאָן 10—15 קילאָ, 162—165 גולד. צווייאָל פּערזיעטטע מעדצען 16—18 קילאָ 163—166 גולד. אונד דרייאָל פּערזיעטטע מעדצען 18—22 קילאָ 167—170 גולד. — אבּגעלעדער: קוה-הייטע נעגעדבּעטן 5 — 6½ קילאָ 225—255 גולד. נעגאָנע-נע 8—6½ קילאָ 195—225 גולד.

ראָבּ-פּעלדער, נעגעדבּעטן 6—9 קילאָ 345—365 גולד. בּרייטע 10—13 קילאָ 445—470 גולד.

הייטע, פּער — קילאָ טראָקענע אונגאַרישע אכסענ-הייטע — קילאָ צו 24 — 26,50 גולד. — דעטטאָ קוה-הייטע — קילאָ 20 — 22 גולדען. — ראָסהייטע 8,50 — 9,50 גול. פּיטשלינגע 12,50—15 גול. פּער 100 קילאָ.

שאפּיאָללע. אין פּאָרנער וואָרע דאס נע-שאפט פּיואר. עס וואָרדען פּערקויפט מיטטעלאָרעיטע פּער-לעדערע צו 58—60 גולד. אונד מיטטעלוואָללע אין דיא 40ער גולדען.

ווייגער פּרייז

ווייצען, אונגאַרישער 78.—80. קילאָ 8,80—8,82½ גול. (אללעס פּער 3 מאָנאַט.)

מאָרן (נייא), אונגאַרישע 71—73 קילאָ 7,10—7.30 גול. פּער מעטרצ׳

גערסטע ק שט 60—64 קילאָ 7.50 — 9, גולדען.

האַפּער אונגאַרישער —.7 — 7.15 גולדען פּער מעטרצ-צענטנער.

קוקורוזע 6,15 — 6,25 גולד.

האַטאַטעריונג פאָם 3-טען אפּריל 1886.

ווייען .	37	75	11	10	53
גראָן . .	38	48	19	36	73
טעמעשוואַר .	50	38	11	20	46

אחראיטליכער רעדאקטאָר:
מ. סאָבּאָלטש

קאָנקורז.

אין דער פּאָראָדאשער אונד בּעצירק אָרטה. איזט. נעמיינדע איזט דיא שטעללע איינעם שו״ב וקו״א ושו״ן הון על שם נו״אם ומיהל מיט דעם יאהרעסגעהאלט פאָן 300 גולדען מיט דיזה אי״ר הבעיל צו בעזעטצען. בּעווערבער מיסען מן גאוני ומגינו המפורסמים של בית הוראים קבלות, ומן דרב אשר הוא בעיר הונה תחת דגל, אין מבתם תעודה אשר הוא ירא ואחד ד׳ בעומצען, ואם הוא צוריבא מרבנן ומחדד בערוקבּטעם מיט פּרייער וואהנונג. דעפּלעקטאָנען ישלחו מכתבים אל רבינו הגאון ואאמ״ה חלוי דאונבּלוה. אין פּאָנאָראָש. בּיז חהש״ם של פסח, נור דעם בעריפענען ווערדען דייזע שפּעזען פּערגיטען. סאָמבּאָפאָלוא, (בּיא פּאָנאָראָש) יום ח׳ תזריע יתרם לפ״ק.

הנ״ מ״ משה לעבּערלי, פּאָרשטעהער.

שטעללענ-געזוך.

אין מיכטיגער, צייטגעמאָסער פּאָרבּעזער מיט וואנדערשאָנער שטיממע. שו״חט מומחה. קו״א מפורסם. בעזוצט התורות על ישב. ציטמות הגורן, עצמות, כבר קו״ק בּבון ארוכ. פּראָקטישער מוהל מיט ישען ציינגיססען פאָן קחלות פּערזוכען, שאן 12 יאהרע אין ארטה געמיינדען אלס זאלכער פונגרמט. 9 יאהרע אין שיבות געלעגען. אים אלטער פאָן 32 יאהרען לאו״ד דער גיר איינע גאנץ קליינע פּאָ-מיליע שיחי״ אים זיך האט. אים דרישען אונד איינגא-ישען אין יאָרט אונד שריפט מאכטע, וויינשט איינען פאסענדען פאסטען (פּאָרטשרישטגעמיינדען איינ-גשלאסען. — געפאָלליגע אנטראָגע אן דיא רע-דאקציאָן דיעזעס בּלאטטעס.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: R. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12.